

bizonyára nagy örömmel és szeretettel üdvözli az ezüst furulyából kizengő kedves új dalokat.

M. Juhász Margit.

Ijjas Antal : Sziénai legenda. Budapest. Korda.

E kis regény középpontjában, mit szerző az érettebb ifjúságnak szánt, a szentek országának az a tündökletes alakja áll, aki a távoli évszázadok ködén át is megragad bennünket izgatóan szép egyéniségével, világtörténelmi jelentőségű tetteivel, egész csodálatos életével. S különösen érdekel bennünket a Sienából való szent Katalinról minden írás, hiszen magyar nyelven idáig még életrajzát sem ismerjük. Pedig ennek a középkori szent apácának az élete valóságos regény. S ezt a szerző biztos szemmel vette észre. Mert regény az, hogy e gyenge, kicsi nő a francia pápát Rómába tudja vezetni és regény, hogy ádáz testvérharcot tud eloszlatni az olasz városok felől és a helyzetüknél fogva oly messzeeső, de egymást szerető szíveket tud egymáshoz vezetni.

Tulajdonképpen nem Catherina Benincasa — ez Sienai szent Katalin neve, míg a földön jár — a regény főhőse, mégis minden mintegy érte és általa történik. Isotta Tagliacci, ez a középkori «okos szűz» eltéved az erdőben és a magyar Imre fia, Miklós vezeti vissza társaságához. S a két ifjú lélek e telálkozás után kivirágzik, titkosan, szinte önmaguk elől is rejtve, de a gőgös olasz nagyúr leánya ettől kezdve csak a magyar kapitányra tud gondolni, akinek alakjában mintha a történelmi Toldi Miklósról ismernénk, aki hasonlóképpen híres condottiere volt és mint ilyen, vezette Societas Alba néven emlegetett zsoldos sereget, melynek tagjai magyarok és angolok voltak. De az ő egymás iránt érzett szép érzelmük olyan reménytelennek és hiábavalónak látszik, hiszen a

leánynak atyja bosszúálló haragja eszközének kell lennie, Miklós megzsoldos, aki ma ennek a pártnak adja el a kardját, holnap a másiknak. Körülöttük zúg, morajlik a középkori olasz szenvedély és úgy van már, hogy mindörökre és búcsúzatlan szakadnak el egymástól, amikor a dolcissima mamma lelki gyermekeinek edességes anyja látatlanul kézenfogja őket és egymáshoz vezeti. A gyászos középkori vendég: a pestis, mi most a testvérharcot eloszlatta, még tartja ugyan szörnyűséges, bőséges torát, de elkövetkezik a szent Katalin éjtszakája és a dolcissima mamma magának kéri a várost, a népet, gyermekeit attól, aki őt elküldte, mert minden kint és szenvedést kész vállalni, hiszen őértük, üdvösségükre jött e világra.

Nem szent Katalin tehát a regény főhőse, misztikus lénye mégis egészében ott szikrázik és hat a világtörténelemnek abban az egyik legérdekesebb légkörében. Ő a nagy és elbűvölő silhouette, mi az akkori élet minden megnyilvánulására rávetődik, mi, ha nincs is a szem előtt, mégis mindenki tud róla, látja — ha nem is él az emberek között, mégis velük él — hatalmasan és diadalmasan. Szerző ösztönösen megsejtette, hogy így nagyobbak és csodálatraméltóbbnak tudja bemutatni, ha nem őt teszi meg közvetlen főhősnek, hanem ő marad a választott edény, melynek drága lélekitala mindent, mit eláraszt, az örökkévalóságnak jegyez el. Szegényes ifjúsági irodalmunknak ezért is értéke ez a könyv.

De van még más érdeme is és ez az, hogy addig, míg a szentnek magyar nyelvű életrajza el nem készül, pótolja ezt a regény végéhez illesztett Utószó, amelynek néhány lapja az essay-író érett stílusával és nagy-nagy szeretettel felvázolja a szent misztikus életfolyamatát és adja világtörténelmi jelentőségének foglatát.

Dénes Tibor.